

Mälumäng nr1. KÜSIMUSED

1. Peipsi järv on Euroopas suuruselt neljas järv, kui osaliselt Aasias asuvat Kaspia merd mitte arvestada. **Nimetage need kolm, kes selles pingereas Peipsist eespool!** (kaks õiget = 1 punkt)

2. **Nimetage EL liikmesriik, mille riigipeast jutt!**

1980 – saab leitnandi auastmega koos hävituslenduri ja langevarjuri kutse.

1985 – lõpetab Stanfordini ülikooli magistrakraadiga politoloogias.

1989 – saab koloneli auastme.

1999 – abiellub naisega, kellega tal praeguseks on neli last (all pildil).

2001 – saab kindralmajori ja kontraadmirali auastme.

3. Selle spordiala harrastajatele on väljend – „tirri laskma“ – ilmselt igapäevane ja tuttav. „Tirri lasknud“ on kindlasti (korduvalt) ka kõik siin saalis istujad. Üks eestlane on „tirri laskmist“ kasutanud ka olümpiakulda võites. **Nimetage spordiala, kus „lastakse tirri“ (ei pea laskma!).**

4. Sõltuvalt koostisainetest jagatakse küsitavad olfaktorsetesse tüüpidesse (taimne, puuviljane, metsane, orientaalne, värske jt). Enamik küsitavatest koosneb kolmest põhikomponendist: tippumoodustavast, südantmoodustavast ja nn põhjanoote moodustavast. Maailma parimate põhjanoote moodustavate komponentide „eluiga“ ulatub kümnetesse aastatesse. Tuntuimat seda liiki toodet müüakse väidetavalt igas sekundis 1g. **Mis toode?**

5. Sega kokku 625g jahu, 400g suhkrut, 375g variinisuhkrut (veel parem, kui pruunistad ise), 375g purustatud sarapuupähkleid, 3 tl kaneeli, natuke kardemoni. Kalla segu vormi määri pealt munaga, küpseta 200kraadises ahjus 10 – 15 minutit, lase kuivada ja lõika tükkideks. Nii valmib toit, mille nimes sisaldub ühe magnetiseeritava metalli nimi. **Mis toit?**

6. Meest gravüüril (all vasakul) peetakse „geomeetria isaks“. Tema märkmik „Elemendid“ on üks maailma teadust enimõjutanud teoseid. Kooliajast peaks meenuma mehe nime kandev teoreem, mis ütleb et täisnurkse kolmnurga kaateti ruut võrdub selle kaateti projektsiooni ja hüpotenuusi korrutisega. ($a^2 = fc$)

7. See haugaslaste sugukonda kuuluv lind (pilt ülal paremal) on Eesti levinuim (5000 – 6000 paari) röövlind. Maarahvas on lindu kutsunud ka nimedega: vihmakull, rotikull, jänsekull. Tiibade siruulatus kuni 1,2 meetrit. **Kes?**

8. Millest jutt?

- 11 000. aastad eKr – kujutatakse neid esmakordselt Prantsusmaal asuvate Grotte des Combarrelles koobaste seinamaalingutel.
- 1000. aastad eKr – Egiptuses valmistatakse neid riidest ja kasutatakse üsna laialdaselt.
- 15. sajand – Hiinlased valmistavad neid lambasoolest või õlitatud siidpaberist, jaapanlased kilpkonna kilbist või loomasarvest.
- 17. sajand – peamiselt loomasoolikatest valmistatuna on need levinud kogu Euroopas. Kõrge hinna tõttu oli levinud korduvkasutus.
- 1839. aastal – Charles Goodyear viib küsitava toote uuele tasemele.
- 1912. aastal – Saksa keemik Julius Fromm lõi uue, tänapäevalgi kasutatava tehnoloogia. Tema kaubamärk Fromm's Act on Saksamaal senini populaarne.
- 2013. aasta – Meil on võimalus valida toodete vahel, mis erinevad suuruse, värvi, maitse, lõhna, tekstuuri ja materjali poolest.

9. Selline nägi küsitav koht, kus arvatavasti kõik tänased mängijadki korduvalt viibinud, välja aastal 1862. **Nimetage koht!**

10. Teile esineb väidetavalt Youtube`i populaarseim Eesti bänd. **Nimetage bänd!**

11. Kõik maailma riigid järjestatakse igal aastal nn. globaalse innovatsiooni indeksi (Global Innovation Index, GII) põhjal. Nimetage 2012 aasta kolm innovatiivsemat riiki!

VIHJED! - Neljandal ja viiendal kohal olid vastavalt Holland ja USA

- Kõigi küsitavate riikide lippudelt võib leida risti.

12. Kes räägib?

13. Nimetage tänased sünnipäevalapsed!

14. Nimekirja algusest on puudu 12 nime ja lõpust 8 nime. Kirjutage nimekirja keskelt puuduv nimi!

.....Davis, Dumas, Shavlakadze, Brumel, Fosbury, ..., Wszola, Wessig, ...

15. Nimetage riigid, mis on pindalalt suuremad, kui Euroopa Liit!

(õige riik=0,5p; vale riik= -0,5p)

16. Mis aasta?

2. veebruar – asutati Eesti NATO Ühing.

23. märts – Venemaa kosmosejaama Mir riismed kukkusid Vaiksesse ookeani.

9. september – Pärnu maakonnas sai alguse Pärnu metanoolitragöödia: metanooli joomise tagajärjel suri 68 ja tervisekahjustusi sai 43 inimest.

Sündis esimene kloonitud lemmikloom – kass.

Surid: - 12. veebruar – Gunnar Aarma, eesti teadmamees

- 10. märts – Mati Nuude, eesti tõstja ning laulja

- 18. märts – Viktor Masing, eesti bioloog

- 3. juuni – Anthony Quinn, Mehhiko päritolu USA näitleja

- 27. juuni – Jack Lemmon, USA filminäitleja

- 29. november – George Harrison, inglise muusik

Nobeli kirjanduspreemia – Vidiadhar Surajprasad Naipaul

Nobeli rahupreemia – Kofi Annan

17. Pildil on Rolan Bõkovi (vend Johannes) kõrval leedu filminäitleja, kes „Viimse reliikvia“ filmivõtete ajal hobuse seljast kukkudes vigastada sai ja asendati eestlasega!
Nimetage mees pildil (vasakul) ja eestlane, kes teda asendas!

18. Nimetage kaks filmitähte, kelle noorpõlvfotosid näete!

19. Piltidel on Eesti Kunstnike Liidu praegune ja eelmine president. **Nimetage nad!**

20. Nimetage maailmakuulus muusikal ja autor! Muusikali esmaesitajad Broadwayl laulavad teile ka täna. Kuuldav lindistus on aastast 1958. Ühel esitajatest, Albert Drake`l, on täna 99 sünniaastapäev, teine, Patricia Morison, on elu ja tervise juures siiani ja saab 99 aastaseks järgmise aasta 19. märtsil.

VASTUSED: **1.** Laadoga, Äänisjärv, Vänern. **2.** Belgia(kuningas Philip) **3.** Jalgrattasport(vaba käiguga sõitma) **4.** Lõhnaõlid. **5.** Pumpnikkel. **6.** Eukleides. **7.** Hiireviu. **8.** Kondoomid. **9.** Barclay väljak Tartus. **10.** Winni Puhh. **11.** Šveits, Rootsi, Suurbritannia. **12.** Heinrich Himmler, Kalju Lepik, Margus Lepa. **13.** Lauri Hussar. **14.** Jüri Tarmak. **15.** Venemaa, USA, Kanada, Brasiilia, Hiina, Austraalia. **16.** 2001. **17.** Juosas Budraitis, Peeter Jakobi. **18.** B. Willis, G.Clooney. **19.** Vano Allsalu, Jaan Elken. **20.** Cole Porter „Suudle mind Kate“.